

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy, v právní věci žalobce **A. p. ž. p., o. s.**, proti žalovanému **Magistrátu pro hlavní město Prahu**, se sídlem Mariánské nám. 2, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 10. 2002, č. j. MHMP/130145/02/OUR/PO/Čr, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2004, č. j. 38 Ca 827/2002-42,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalobci **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou kasační stížností ze dne 15. 11. 2004 se žalovaný (dále též „stěžovatel“) domáhal zrušení shora uvedeného pravomocného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým soud zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 10. 2002, č. j. MHMP/130145/02/OUR/PO/Čr, i rozhodnutí Úřadu městské části Praha 10, stavebního odboru ze dne 24. 7. 2002, č. j. vl.OST/3199/02/Ba, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Tímto rozhodnutím žalovaný v územním řízení ve věci umístění stavby „Bytového domu o šesti nadzemních podlažích a 20 bytech na pozemcích parc. č. 2794/71, 2794/72, 2794/73, 2766/61, k. ú. S.“ nepřiznal žalobci postavení účastníka územního řízení. V odůvodnění rozhodnutí uvedl, že žalobce nesplnil podmínku pro přiznání postavení účastníka řízení, neboť neoznámil písemně svou účast v řízení ve lhůtě stanovené v § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Žalobce v žalobě namítal, že napadené rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v rozporu s § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. a § 34 odst. 4 zákona č. 50/1976 Sb. o územním

plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Zákon č. 114/1992 Sb. dává občanskému sdružení oprávnění být předem informováno o zamýšlených zásazích do krajiny, a to prostřednictvím účasti ve správních řízeních. Občanské sdružení je tak oprávněno být informováno o zahájení těchto řízení, aby mělo skutečně osm dní k oznámení své případné účasti. Žalobci bylo oznámeno zahájení územního řízení až dne 3. 6. 2002, prvním dnem osmidenní lhůty je den následující po dni doručení tohoto oznámení, lhůta pro oznámení účastenství v řízení tak skončila dne 11. 6. 2002 ve 24.00 hod. Žalobce však oznámil svou účast v předmětném řízení dne 10. 6. 2002 podáním z tohoto dne a splnil podmínky pro přiznání svého účastenství. Žalobce rovněž napadl postup stavebního úřadu, kterým mu bylo znemožněno nahlížet do spisu. Žalovaný porušil rovněž § 59 odst. 1 správního řádu, neboť nepřezkoumal napadené rozhodnutí v celém rozsahu a nezabýval se porušením § 3 odst. 2 správního řádu, neboť stavební úřad neposkytl žalobci dostatečné poučení.

V odůvodnění rozsudku soud uvedl, že v případě, kdy je řízení zahájeno na návrh účastníka, nelze vykládat § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny tak, že lhůta pro přihlášení se k účastenství na tomto řízení počíná běžet již podáním návrhu navrhovatelem správnímu orgánu, neboť o takto zahájeném řízení je informován toliko navrhovatel a správní orgán, nikoliv však další účastníci řízení. Účast občanského sdružení by tak byla fakticky vyloučena, pokud by jej stavební úřad informoval až po uplynutí zákonem stanovené osmidenní lhůty. Soud proto napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný napadl rozsudek soudu kasační stížností, opírající se o důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm.a) s. ř. s. a domáhá se jeho zrušení. Poukazuje na to, že soud nesprávným způsobem vyložil § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. tak, že osmidenní lhůtu pro přihlášení do řízení je nutno počítat od data, kdy se občanské sdružení o zahájení řízení skutečně dozvědělo, tj. od data doručení oznámení o zahájení řízení. Každý odstavec § 70 citovaného zákona řeší jiný okruh vztahů, několikrát prošel již zákonodárným procesem, kdyby jej chtěl zákonodárce formulovat jinak, jistě by to již udělal. Počátek běhu osmidenní lhůty je však v zákoně stanoven jednoznačně – tedy počátkem zahájení řízení, nikoliv okamžikem oznámení o jeho zahájení. Soud tak nesprávně tuto právní otázku počátku běhu osmidenní lhůty pro přihlášení se k účastenství v řízení vyložil nesprávně a proto žalovaný navrhl, aby byl napadený rozsudek Nejvyšším správním soudem zrušen a kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek.

Žalobce vyjádření ke kasační stížnosti nepodal.

Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Předestřenou právní otázkou, je interpretace a aplikace § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Účelem tohoto zákona je podle § 1 za účasti příslušných krajů, obcí, vlastníků a správců pozemků přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás, k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji. Přitom je nutno zohlednit hospodářské, sociální a kulturní potřeby obyvatel a regionální a místní poměry.

Podle § 70 se ochrana přírody podle tohoto zákona uskutečňuje za přímé účasti občanů, prostřednictvím jejich občanských sdružení a dobrovolných sborů či aktivů. Občanské sdružení nebo jeho organizační jednotka, jehož hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny (dále jen „občanské sdružení“) je oprávněno, pokud má právní subjektivitu, požadovat u příslušných orgánů státní správy, aby bylo předem informováno o všech zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle tohoto zákona. Odstavec 3 citovaného ustanovení garantuje občanskému sdružení oprávnění za podmínek a v případech podle odstavce 2 účastnit se správního řízení, pokud oznámí svou účast písemně do osmi dnů od zahájení řízení orgánu státní správy, který řízení zahájil; v tomto případě má postavení účastníka řízení.

Při aplikaci a interpretaci právní normy je vždy nutno šetřit jejího významu. Záměrem právní normy je zjevně zajistit postavení účastníka řízení občanským sdružením, a to při zachování podmínek zákonem stanoveným a v případě, že se ke svému účastenství v řízení přihlásí ve stanovené osmidenní lhůtě. Je-li zákonem stanovená lhůta pro uplatnění práva, pak musí být možnost uplatnění oprávnění reálná. Protože však správní řízení je možno zahájit dvěma způsoby (na návrh a z podnětu správního orgánu), a v obou případech může být zahájeno řízení, při němž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle tohoto zákona, pak právo účasti občanských sdružení na těchto řízeních zahájených oběma způsoby, při respektování dalších zákonných podmínek, musí být jistě zachováno.

Je-li správní řízení zahájeno z podnětu správního orgánu, existuje-li tedy záměr správního orgánu zahájit řízení, při němž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny (správní orgán o takovém řízení dopředu ví), pak oznámí-li občanskému sdružení zamýšlený termín zahájení správního řízení, je reálné, aby se občanské sdružení v osmidenní lhůtě ke svému účastenství v řízení přihlásilo. Jiná je však situace, je-li správní řízení zahájeno z podnětu účastníka. V takovém případě musí být osmidenní lhůta pro přihlášení se k účastenství počítána od okamžiku, kdy se občanské sdružení o zahájení předmětného řízení dozví. Kdyby tomu bylo tak, jak tvrdí žalovaný, bylo by pouze na správním orgánu, kdy zahájení řízení občanskému sdružení oznámí a pokud by mu termín již zahájeného správního řízení sdělil po uplynutí zákonem garantované osmidenní lhůty, ocitnulo by se občanské sdružení v naprosté kontumaci. Takový výklad uvedeného ustanovení by nebyl v souladu se záměrem zákona o ochraně přírody a krajiny a nebyl by rovněž v souladu s pravidly logiky a rozumného výkladu právních norem.

Nelze rovněž přijmout výklad citovaného ustanovení, že pod ochranou zákona jsou pouze ta správní řízení, která jsou vyvolána správním úřadem samotným („povinnost informovat o zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních“ - § 70 odst. 2), neboť pak by správní řízení vyvolaná účastníky, která se rovněž mohou podstatným způsobem dotknout zájmů ochrany přírody a krajiny, byla z účasti občanů na takových řízeních vyloučena.

Naopak, uskutečňuje-li se podle § 70 ochrana přírody podle tohoto zákona za přímé účasti občanů, pak se tak děje jak v případech, kdy je správní řízení vyvoláno účastníky, tak i v případech, je-li zahájeno z podnětu správního orgánu. V obou těchto případech musí být zachováno právo občanského sdružení na účasti v takovém řízení, při zachování ostatních zákonných podmínek.

Osmidenní lhůta pro písemné oznámení účasti ve správním řízení, se odvíjela od okamžiku doručení sdělení o zahájení správního řízení příslušným orgánem státní správy.

Ze všech shora uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud již rozhodl o kasační stížnosti samotné, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný nedosáhl v řízení procesního úspěchu, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, úspěšný žalobce právo na náhradu nákladů řízení neuplatnil (§ 120, § 60 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 5. října 2005

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu